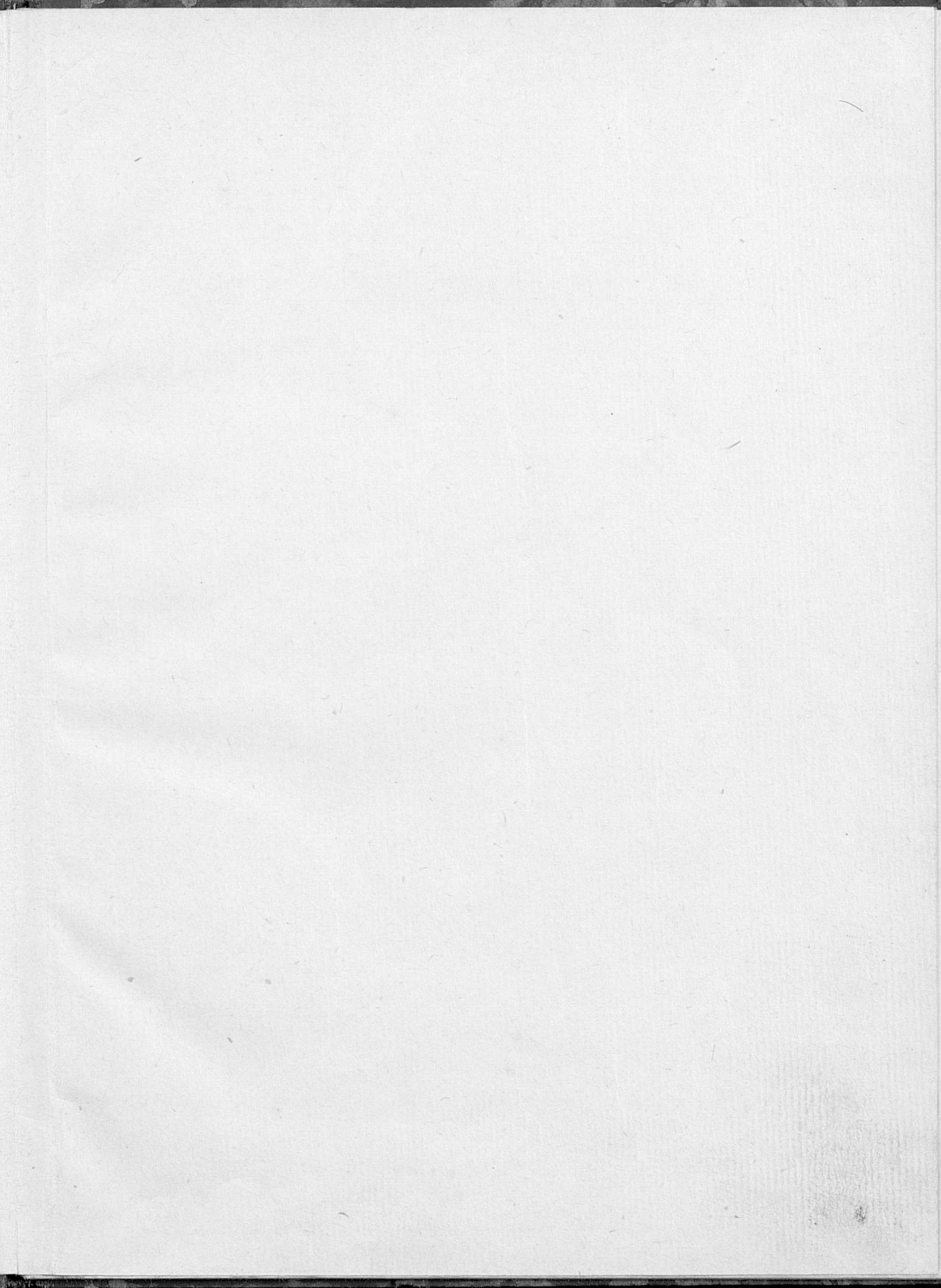
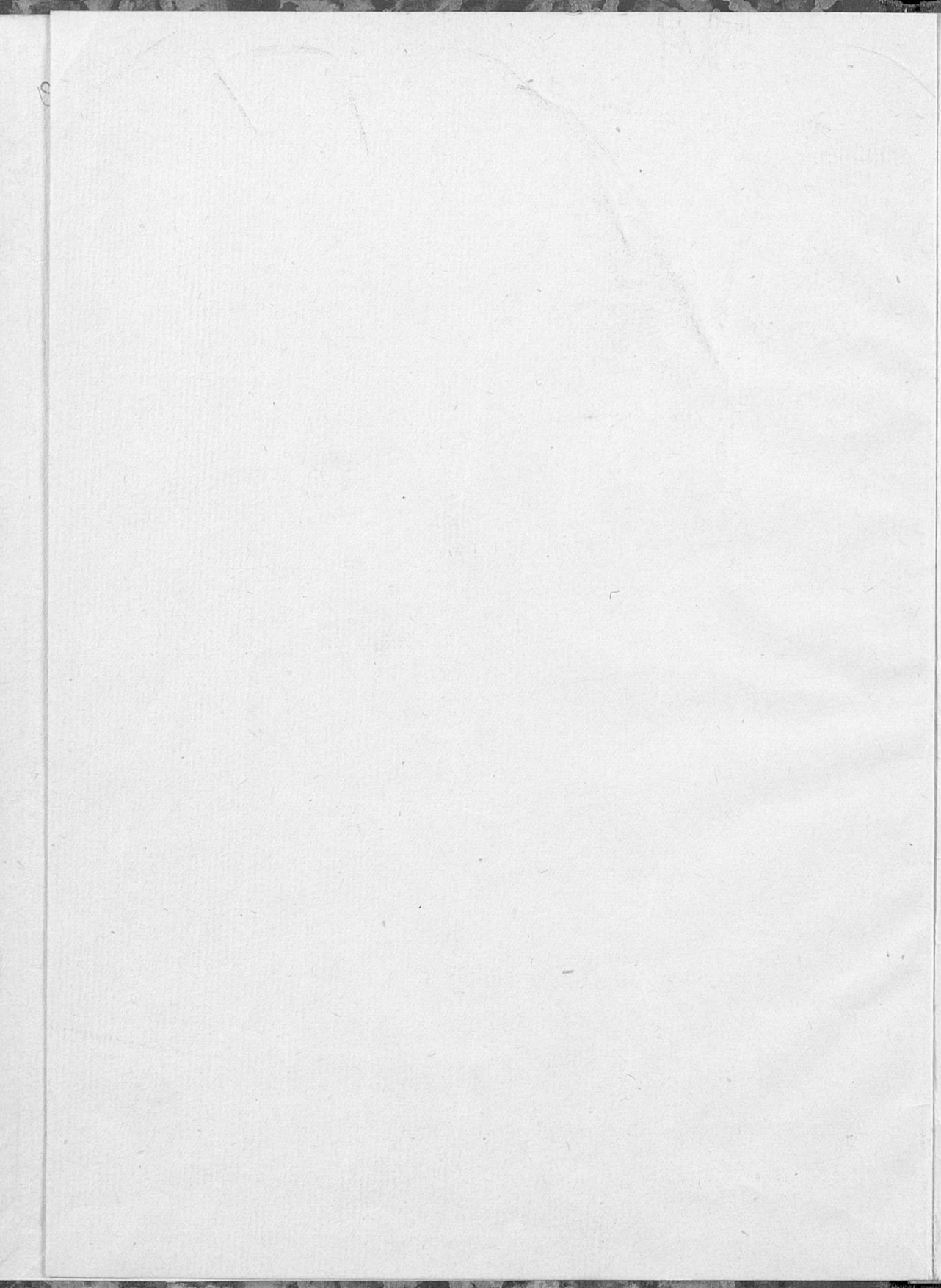

942

to 187/58

524

Flaming

В. К. ДИДРИХИИ

ХАНТЫНЦКНЕ ТЕЧНИ

ЗАРИСАНЫ ОУ ХАНТЫНЦ (ОСІРКОУ)

ПУСІКНН Д. СІВІДІКОН

В. К. ШТЕЙНИЦ

ХАНТЫЙСКИЕ ПЕСНИ

ЗАПИСАНЫ ОТ ХАНТЫ (ОСТЯКОВ)

РИСУНКИ Р. СЛАВУЦКОЙ

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО „ХУДОЖЕСТВЕННАЯ ЛИТЕРАТУРА“
ЛЕНИНГРАД • 1937

Хант.
3-55

524)

В. К. ШТЕЙНИЦ

ХАНТИ АРЫТ

ТАМ АРЫТ ХАНТИ ЁОХ
ЭВЫЛ'Т ХАНШСАЙЫТ

ХОРЫТ Р. СЛАВУЦКАЯНЫ
ВЭРСАЙЫТ

ГОСЛИТИЗДАТ . ЛЕНИНГРАД
1937

ИЗДАТЕЛЬСТВО

ХАРИТЪ АРЪТ

ХАРТИНА МАЛ
ТЪИШНАХ

ИЗДАТЕЛЬСТВО
ТЪИШНАХ

ИЗДАТЕЛЬСТВО
1911

Оол'ынг ясынг.

Ай няврэмыт ий вол'ап ангкэл' моонсийл'та арий-
та партл'эл'.

Антом па ий няврэмыт лангхал'ыт моонсыт-арыт
хуул'ынтта. Па иртны вуун ёох тал' етн ий тахия
актысьл'ыт и л'ив кутэл'ны моонсь моонсийл'л'ыт,
ар арийл'ыт.

Муя мунг моонсьл'ув арл'ув исат моосл'ыл'ув?

Ар соот тал' ханти мирэв вуус. Русь хоон китым
солдатыт пэл'и л'ув л'ял'ыс. Тасынг ханти ёох л'ив
кутэл'ны л'ял'ыссыт, ханти мув ванпысны вуул'ти
ёрныт, сараныт, хатаньыт пэл'и л'ял'ыссыт. Ар мир
антома йис. Там л'ял'ыт оол'ынгны асил'ал' похл'ал'а
потыртсыт. Ий хо эвыл'т па хоя, ий куурт эвыл'т па
куурта нуупыт хуват там моонсыт арыт потыртсайыт.

Па л'ив тасынг ёохл'ал' эвыл'т ханти ёох ар шуук
вантсыт па ар паксыт. Тасынг ёох муй сирны л'ивэл'
муусл'ыс, сит сахат л'ив нуш'а хантил'ал' митёоха тайсы-
л'ал'. Йис ёохл'ув л'ив шуукэл' оол'ынгны, л'авырт вуу-
л'ыпсэл' оол'ынгны моонсь моонсийл'сыт, ар арийсыт.

Вэл'пысл'ыти ханти ёох вуунт воой, йингк хул'
оол'ынгны моонсь моонсийл'сыт, ар арийсыт.

Там моонсыт арыт хоси моонсьти арийти ёох
номсэл' эвыл'т мол'тас ясынг неотсыт. Па ар
шоопынг вэр моонсыт арыт хоси хасыс. Мунгэв
ханти ёохл'ув йис вуул'ыпси вуута моосл'.

3

Моонсыт арыт эвылт йис богатырбыт (вууртыт) оол'ынгны, йис вуул'ыпси оол'ынгны вуута рахл'.

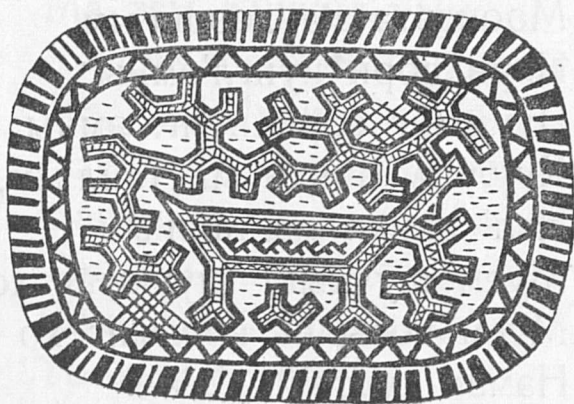
Интам совет власть мунгэв йил'ып вуул'ыпси мас. Нэпэка вуунл'ыти вэр па мас. Ханти книгайыт ханти ясынгны ханшл'айыт.

Ханти ёох хотсат вуусыт па вуул'лыт, сит оол'ынгны мунг совет писательл'ув ханшл'ыт. Л'ив потыртл'ыл'ал', хотсат руупитти ханти ёох нови ёох пэл'и л'ял'ыссыт, хотсат руупитти ханти ёох йил'ып, ооянг па куусынг вуул'ыпси вэрта питсыт, йил'ып социалистическа культура вэрта питсыт.

Йилып вуул'ыпси вэрман мунг ант ёрэмыл'эв си ям вэр, муй ханти мирэв ар соот тал' вуул'ыпсэл' мар вэрс. Мунг моонсыл'ув, мунг арл'ув — сит мунг мирэв вэрым ий мэт ям вэрыпсэл'! Мунг л'ивыт ант ёрэмыл'ув. Мунг л'ивыт нэпэка ханшта питл'ыл'ув, моонсынг книгайыт арынг книгайыт печатайл'та питл'ув. Нонг па хорамынг моонсыт, арыт актати, нэпэка ханшати.

Моонсытны арытны йис пора оол'ынгны потыртл'а, а мунгэв интам йил'ып пора вуута моосл'. Совет власть ханти ёоха шэнк ар ям вэр вэрыс. Ханти ёохны там вуул'и. Хотсат совет властыны катра вуул'ыпси йирны тахымыси, сит оол'ынгны арыт арийл'айыт, совет власть вуун ям вэр оол'ынгны потрыт потыртл'айыт. Иса мир вождыт Ленин и Сталин ханти ёоха йил'ып вуул'ыпси вэрта нёотсыт, и там хатл' ханти ёох Ленин и Сталин оол'ынгны арыт арийл'ыт, потрыт потыртл'ыт.

Там потрыт и арыт ханшал'ын, мунгэв Ленинграда китал'ын. Мэт ям потрыт арыт мунг печатайл'та питл'ыл'ув.

Шуукынг хо

Няри-сори куурт пунгл'эмны,
Пуумынг ёори куурт пунгл'эмны
Энымты хо ёошэм йит
Ма там энмийл'мэм,
Энымти хо курэм йит
Ма там энмийл'мэм.
Ма шуук туути шуукынг хо,
Ма ось туути осьынг хо
Нэмэм туутл'ийл'л'а.
Л'оонсьны питым л'оонсьынг хо,
Ертны питым ертом хо
Арийта ма хоошл'ым

Моонсыта ма хоошл'ым
Няри сори пунгл'эмны,
Пуумынг сори пунгл'эмны.
Хуул'ым аньхи ма тайл'ым,
Нял' аньхи ма тайл'ым.
Муем шуукынг шуукынг хо,
Муем восьынг восьынг хо
Нэмэм туутл'ийл'л'а.
Хуул'ым йивпох тайти хо,
Нял' йивпох тайти хо
Ма там вуул'л'ийл'мэм
Няри сори пунгл'эмны,
Пуумынг сори пунгл'эмны.
Буун вуул'ти вуун аньхэм
Аньхэм хоси ма манл'ым.
Тоохым ар поосэм,
Тоохым ар нирэм
Ма там туутл'ийл'л'ым.
Нангкие юх вэрынг оов,
Хуул'ие юх вэрынг оов
Нёхсие пун хо ласьык ёош
Ма там пуншийл'л'ым,
Воой пун хо ласьык ёош
Ма там пуншийл'л'ым.
Янгие пэнгкпи пэнгкынг л'уул'

Ма там л'ууийл'л'ым,
Хуусие пэнгкпи пэнгкынг л'уул'
Ма там л'ууийл'л'ым:
„Вуун вуул'ти вуун аньха,
Нанг сар хуул'ынтийл'э!
Тоохым ар поосэм
Нанг сар ёонтийл'ал'и,
Тоохым ар нирэм
Нанг сар ёонтийл'ал'и!
Ма шуук туути шуукынг хо,
Ма вось туути восьынг хо
Няри сори пунгл'эмны,
Пуумынг сори пунгл'эмны“.
Вуун вуул'ти вуун аньхэм
Нангкие юх вэрынг вуурыс
Л'ув там ал'эмийл'мал',
Хуул'ие юх вэрынг вуурыс
Л'ув там ал'эмийл'мал'.
Кимпэнг куурт кимпия,
Кимпэнг воош кимлия
Л'ув там сэнгкийл'мал'.
Ма шуук туути шуукынг хо,
Ма вось туути восьынг хо
Няри сори пунгл'эмны,
Пуумынг сори пунгл'эмны

Ма там л'ууийл'л'ым:
„Йивыл' най тиньнг эви,
Асыл' най тиньнг эви!
Арынг хуул'ым хатл'
Шуукыл'ны маньл'тийл'а,
Арынг нял' хатл'
Восьыл'ны вуул'л'ийл'а!
Най суупсынг емынг юхны
Нанг ат этл'тийл'л'айын,
Вуурт суупсынг емынг юхны
Нанг ат этл'тийл'л'айын!“
Ин ситэмки ювпины
Ма шуук туути шуукынг хо,
Ма ось туути осьынг хо
Кутып вуул'ти кутып аньхэм
Аньхэм хоси ма манл'ым.
Тоохым ар поосэм,
Тоохым ар нирэм
Ма там туутл'ийл'л'ым.
Нангкие юх вэрынг оов,
Хуул'ие юх вэрынг оов
Нёхсие пун хо ласьык ёош
Ма там пуншийл'л'ым,
Воой пун хо ласьык ёош
Ма там пуншийл'л'ым.

Янгие пэнгкпи пэнгкынг л'уул'
Ма там л'ууийл'лым,
Хуусие пэнгкпи пэнгкынг л'уул'
Ма там л'ууийл'лым:
„Кутып вуул'ти кутып аньха,
Нанг сар хуул'ынтийлэ!
Тоохым ар поосэм,
Нанг сар ёонтийл'ал'и,
Тоохым ар нирэм,
Нанг сар ёонтийл'ал'и!
Ма шуук туути шуукынг хо,
Ма ось туути осьынг хо
Няри сори пунгл'эмны,
Пуумынг сори пунгл'эмны.“
Кутып вуул'ти кутып аньхэм
Нангкие юх вэрынг вуурыс
Л'ув там ал'эмийл'мал',
Хуул'ие юх вэрынг вуурыс
Л'ув там ал'эмийл'мал'.
Кимпэнг куурт кимпия,
Кимпэнг воош кимпия
Л'ув там сэнгкийл'мал'.
Ма шуук туути шуукынг хо,
Ма ось туути осьынг хо
Няри сори пунгл'эмны,

Пуумынг сори пунгл'эмны
Ма там л'ууийл'л'ым:
„Йивыл' най тинынг эви,
Асыл' най тинынг эви!
Арынг хуул'ым хатл'
Шуукыл'ны маныл'тийл'а,
Арынг нял' хатл'
Восьыл'ны вуул'л'ийл'а!
Най суупсынг емынг юхны
Нанг ат этл'тийл'л'айын,
Вуурт суупсынг емынг юхны
Нанг ат этл'тийл'л'айын!“
Ин ситэмки ювпины
Ма шуук туути шуукынг хо,
Ма вось туути восьынг хо
Ай вуул'ти ай аньхэм
Аньхэм хоси ма манл'ым.
Нангие юх вэрынг оов,
Хуул'ие юх вэрынг оов
Нёхсие пун хо ласьык ёош
Ма там пуншийл'л'ым,
Воой пун хо ласьык ёош
Ма там пуншийл'л'ым.
Янгие пэнгкпи пэнгкынг л'уул'
Ма там л'ууийл'л'ым,

Хуусие пэнгкпи пэнгкынг л'уул'
Ма там л'ууийл'л'ым:

„Ай вуул'ти ай аньха,
Нанг сар хуул'ынтийл'а!

Л'уунтие манти хар хуул,

Васие манти хар хуул

Нанг сар хуул'ынтийл'а!

Тоохым ар поосэм,

Тоохым ар нирэм

Нанг сар ёонтийл'ал'и!“

Ай вуул'ти ай аньхэмны

Соотие вуул'ти ар эвым

Ма том вуйл'ийл'л'айым.

Тоохым ар поосэм

Исат ёонтийл'сайыт,

Тоохым ар нирэм

Исат ёонтийл'сайыт.

Эвмыт ки хуул'ым эвым,

Эвмыт ки нял' эвым

Аньхэмны вуйл'ийл'л'айым.

Ин ситэмки ювпины

Кимпэнг куурт кимпия

Ма там этл'ийл'мэм,

Кимпэнг воош кимпия

Ма там этл'ийл'мэм

Няри сори пунгл'эмны,
Пуумынг сори пунгл'эмны.
Вуун вуул'ти вуун аньхэм
Арынг хуул'ым хатл'
Шуукыл'ны маньл'тийл'мал',
Арынг нял' хатл'
Восьыл'ны вуул'л'ийл'мал'.
Най суупсынг емынг юхны
Л'ув там этл'тийл'ым,
Вуурт суупсынг емынг юхны
Л'ув там этл'тийл'ым.
Кутып вуул'ти кутып аньхэм
Арынг хуул'ым хатл'
Шуукыл'ны маньл'тийл'мал',
Арынг нял' хатл'
Восьыл'ны вуул'л'ийл'мал'.
Най суупсынг емынг юхны
Л'ув там этл'тийл'ым,
Вуурт суупсынг емынг юхны
Л'ув там этл'тийл'ым.
Няри сори пунгл'эмны,
Пуумынг сори пунгл'эмны
Ма шуук туути шуукынг хо,
Ма ось туути осьынг хо,
Арийта хоошти хо,

Моонсьта хоошти хо
Нэмэм туутл'ийл'л'а.
Л'оонсьны питым л'оонсьынг хо,
Ертны питым ертым хо
Нэмэм туутл'ийл'л'а.
Ма шуук туути шуукынг хо,
Ма ось туути осьынг хо
Няри сори пунгл'эмны,
Пуумынг сори пунгл'эмны.

*Там ар Лохтоткуурт эвэл'т вуул'ти
Кирилл Л. Маремьянин арийс.*

Пэтусь

Иис Пэтусь, Пэтусь кумие,
~~Кись~~ кумие, кумие!
Сэрие оол'ым л'апыт лох,
Кумие, хув ол'мэн,
Морие оол'ым л'апыт лох,
Кумие, хув ол'мэн.
Тоовие пойтэк ётланг кур суур,
Кумие, нанг вэра,
Сусие пойтэк ётланг кур суур,
Кумие, нанг вэра!
Вэтие л'уйпи л'уйынг кур
Симсяр нёл'пи кат поошмэк,
Кумие, нанг л'уумта!
Пэтусь, Пэтусь кумие!

Хуус вэт аршин вуун юбка,
Кумие, нанг л'уумта!
Тилысь ханшып вуун шаль,
Хатл' ханшып вуун шаль,
Кумие, нанг пона!
Л'оов хоот шаншынг вуун нюрым,
Кумие, манл'омын,
Мис хоот шаншынг вуун нюрым,
Кумие, манл'омын.
Пэтусь, Пэтусь кумие
Кись кумие, кумие!
Л'уунтие ох вуун муурых,
Кумие, воонсьл'омын,
Васие ох вуун муурых,
Кумие, воонсьл'омын.
Ий л'ангкырпи йихи воой,
Кумие, шуушл'омын.
Пил'т сорт вутат вась улица
Аспиритонэм Яковлэсь
Ин омсийл'ым, омсийл'ым
Хуухыл'ти пал'ынг ваньманг хоота,
Манти пал'ынг ваньманг хоота,
Кумие, манл'омын.
Пэтусь, Пэтусь кумие!
Нангкие юх вэрынг оов,

Кумие, пуншл'омын,
Хуул'ие юх вэрынг оов,
Кумие, пуншл'омын.
Аспиритонэм Яковлэсь
Йирынг понэп кэвыл юхны
Л'ув там ёнтийл'тал'.
Вэтие л'уйпи л'уйынг кур
Вэтие парпи парынг хоот
Ил'и шуунгхийл'тал',
Хуутие л'уйпи л'уйынг кур
Ил'и шуунгхийл'тал'.
Л'ориен енгыт ям оол'ынг,
Кумие, мин вэрл'омын,
Кулиэн енгыт ям оол'ынг,
Кумие, мин вэрл'омын!
Пэтусь, Пэтусь кумие,
Кись кумие, кумие!

*Там ар Лохтотжуурт эвэл'т вуул'ти
Кирилл Л. Маремьянин арийс.*

Вустинюшка Силипоновна

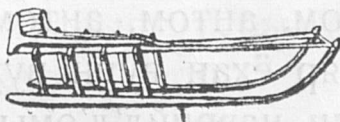
Вустинюшка Силипоновна
Вохсар соойым хооннгэмны,
Шоовыр соойым хооннгэмны
Энымти нэ ёшэм йит
Эви там энмийл'мэм,
Энымти нэ курэм йит
Эви там энмийл'мэм.
Вустинюшка Силипоновна
Ай Силипон Викторэсь
Воой ёрн-хо ван антып
Аси таййл'лым,
Хоор ёрн-хо ван антып

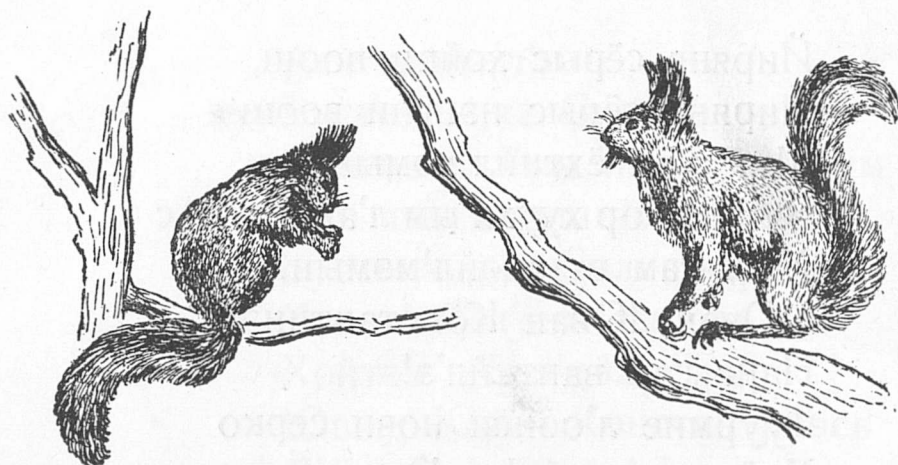
Аси таййл'л'ым.
Вустинюшка Силипоновна
Пангие вэл'ым лэк ар ёохым
Эви там шуушийл'л'ым.
Вустинюшка Силипоновна
Хув л'авыл'тэп ям оол'ынг
Хойтэм л'авл'ийл'л'ым?
Юван, Юван Константинэсь
Л'увыт л'авл'ийл'л'эм.
Ай савраска кирманг уухыл'
Л'ув там ювийл'тал'.
Л'уунтие кур пал' санка
Л'ув там оомсийл'тал',
Васие кур пал' санка
Л'ув там оомсийл'тал'.
Соой тоопийым хув Ас
Л'ув там ювийл'тал'.
Х'ув тахиел' ма шуушмэм,
Ван тахиел' л'ув шуушмал'.
Л'уунтие кур пал' санка
Мин там л'эл'л'ийл'мэмын.
Лукие пука хомыт л'оор
Мин там патиймэмын,
Васие пука хомыт л'оор
Мин там манийл'мэмын.

Йирянг сёрыс хойпи воош,
Йирянг сёрыс нэнгни воош
Мин там ёхтийл'мэмын.
Вунш хоор хуухл'ым л'антынг Ас
Мин там вуншийл'мэмын.
„Юван, Юван Константинэсь,
Нанг сар вантийл'э!
Туурмие л'оонси нови серко
Хойтэм ювийл'тал'?
Ай Силипон Викторэсь
Асием ювийл'тал'!
Воой ёрн-хо ван антып
Ася, хуул'ынтийл'э,
Хоор ёрн-хо ван антып
Ася, хуул'ынтийл'э!
Эвмыт ки хуул'ым эвым
Нанг маныт вуге,
Эвмыт ки нял' эвым
Нанг маныт вуге!“

*Там ар Лохтоткуурт эвэл'т вуул'ти
Кирилл Л. Маремьянин арийс.*

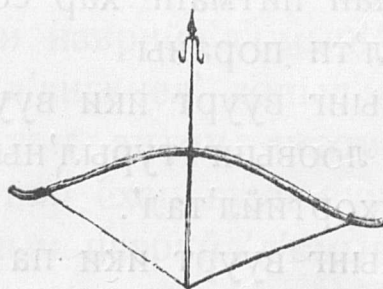
Л'ангкие

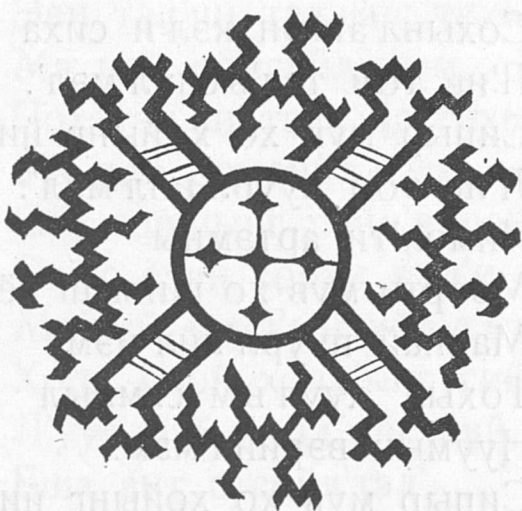
Л'ангкие, л'ангкие!
Хо л'ангкиел' хо вура,
Нэ л'ангкиел' нэ вура
Нюл' вура ям оол'ынг
Л'ин ал' хоойл'ийл'ман.
Хо л'ангкиел' лопыл':
„Лэк пай питманг хар ёохым
Вути наврийл'л'омын!“
Нэ л'ангкиел' лопыл':
„Антом, антом, антом!
Ай няр ёхан вуун вууйым
Намын наврийл'л'омын!“

Хо л'ангкиел' лопыл':
„Воошынг вуурт ики воортийл'ым
Соохыл' пэлык вэрманг сэси
Сята питийл'л'аймын.“
Нэ л'ангкиел' лопыл':
„Антом, антом, антом!
Лэк пай питманг хар ёохым
Вути наврийл'л'омын,
Воошынг вуурт ики вуун луунгины
Сята хортийл'л'аймын.“
Хо л'ангкиел' лопыл':
„Ханти хо йисынг туурым
Тивти иртэмны
Хо вура нох питл'
Лэк пай питманг хар ёохым
Вути наврийл'л'лым.“
Нэ л'ангкиел' навырмыс
Ай няр ёхан вуун вууйым.
Хо л'ангкиел' навырмыс
Лэк пай питманг хар ёохым.
Иймол'ти пораны
Воошынг вуурт ики вуун луунги
Лоов лоовынг турыл'ны
Л'ув хортийл'тал'.
Воошынг вуурт ики па этыс,

Ий пэлык хуунгын-патэл'ны
Хоор поонгхыл' вуун л'айым
Л'ув ал'тийл'тал',
Ий пэлык хуунгын-пунгл'ыл'ны
Соот нёол' понманг самынг тивыт
Л'ув ал'тийл'тал',
Вэт л'уйпи л'уйынг ёошны
Вур л'ууптап шууп юхыл'
Л'ув ал'тийл'тал'.
Самынг воой мэвл'эм эвыл'т
Л'ув шашийл'мал'.
Самынг воой мэвл'эм эвыл'т
Ма па хоойл'ийл'мэм.
Л'эрынг юх порхэма
Ма том ал'мийл'мэм,
Воошынг вуурт ики вуун луунгины
Л'увл'и л'увл'и хира
Ма том порийл'мэм.

Там ар Казым хо Данилка Тарлин арийс.

× Вэтлов ар.

Моорти муv хо шивынг сёорыс
Ма най оомсийл'л'ым,
Вэтлов най ай хайып,
Хуутлов най ай хайып.
Тал' шоохтынг нивыл' тилысь
Хаймэмтым эвыл'т
Тохыл' хуул'ым сямпыл
Ма най вэрынтийл'мэм.
Иймол'ти артэмны
Моорти муv ар сир вооем
Моорти муv хо шивынг сёорыс
Л'ив том пуурл'ийл'мэл',

Сохынл'ангэн кэл'и сиха
Л'ив том тал'ысийл'мэл'.
Сипыр муv хо хойынг йингк
Л'ив том пуурл'ийл'мэл'.
Иймол'ти артэмны
Моорти муv хо шивынг сёорыс
Ма най пуурл'ийл'мэм,
Тохыл' хуул'ым сямпыл
Нуумын вэрийл'мэм.
Сипыр муv хо хойынг йингк
Ма най ёхтийл'мэм.
Хатл' манти л'апыт сэв
Ма най кэрл'ийл'лым,
Хатл' манти хуут сэв
Ма най кэрл'ийл'лым.
Тохыл' л'апыт сямпыл
Ма най вэрынтийл'мэм,
Сэй торшынг пайл'и пан
Ма най л'атийл'мэм,
Вэтлов най ай хайып,
Хуутлов най ай хайып.
Эви тайти сюнбынг муv
Муv муv вуул'ийл'мал',
Пох тайти сюнбынг муv
Муv муv вуул'ийл'мал'?

Эви тэл'пи тэл'ынг тихыл'
Ма най оомсийл'л'ым,
Пох тэл'пи тэл'ынг тихыл'
Ма най оомсийл'л'ым.
Сэй торшынг пайл'и пан
Овыс ёхан хорэм пэл'и
Ма най хуул'ынтийл'л'ым:
Хооп поой хопл'ынг сий,
Лууп вэй хопл'ынг сий
Еша ант сасийл'тал'.
Нум ёхан хорэм пэл'и
Ма най хуул'ынтийл'л'ым:
Хооп поой хопл'ынг сий,
Лууп вэй хопл'ынг сий
Луув там сасийл'тал'.
Иймолти артэмны
Нёлынг хооп нёл'лэнгки
Луув па этл'ийл'мал'.
Ванттэмпи вушл'ал'а
Ёхытмыл'тым иртны
Кэв сэмпи л'апыт пор нэ
Л'апыт пор нэ л'элым хооп
Луув ювийл'тал',
Хуут пор нэ л'эл'ым хооп
Луув ювийл'тал'.

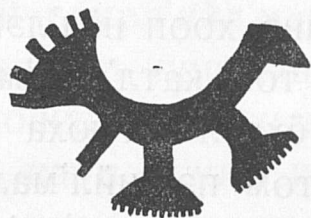
Иймол'ти артэмны
Сэй торшынг пайл'и пан
Нёл'ынг хооп нёл'лэнгки
Вут том кэртийл'мал'.
Кэв сэмпи л'апыт пор нэ,
Кэв сэмпи хуут пор нэ
Сэй торшынг пайл'и пан
Вут том наврийл'мэл'.
Тохыл' хуул'ым сямпыл
Нуумын пуурл'ийл'мэм.
Вэт пошхып пошхынг тихл'эм,
Нял' пошхып пошхынг тихл'эм
Пошых кари муул'ынг сий,
Пошых кари хэрынг сий
Л'ив том муул'ынгыл'тийл'мэл',
Л'ив том харынгыл'тийл'мэл'.
Си вуш артэмны
Йив сэри сэри мул'
Ма най понийл'мэм,
Ма най л'ууийл'мэм:
„Л'апыт пор нэ л'эл'ым хооп,
Хуут пор нэ л'эл'ым хооп
Ов л'ёха л'ёха юха,
Воот л'ёха л'ёха юха
Л'ув ат пэл'ийл'тал'!

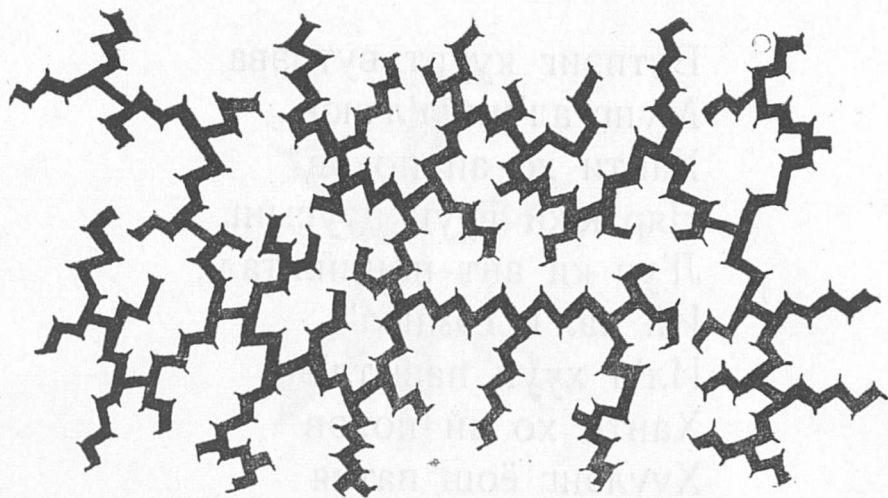

Патэнг хооп патилэнгки
Нохл'и ат кэртийл'тал',
Оовынг хооп оовлэнгки
Ил'и ат карэмийл'тал'!“
Си вуш артэмны
Си яснгэм соотынг шууп
Шуукны сохнийл'мал',
Ов л'ёха л'ёха юха,
Воот л'ёха л'ёха юха
Нёл'ынг хооп нёл'лэнгки
Тохи том катл'ийл'мэл'.
Ов л'ёха л'ёха юха
Л'ув том пэл'ийл'мал'.
Л'апыт пор нэ л'эл'ым хооп,
Хуут пор нэ л'эл'ым хооп,
Патэнг хооп патилэнгки
Нохл'и кэртийл'мал',
Оовынг хооп оовлэнгки
Хомта карэмийл'мал'.
Ханти хо йисынг туурым,
Ханти хо нууптынг туурым
Тивтийтым иртны
Л'апыт пор нэ воошынг хор,
Хуут пор нэ воошынг хор
Там ат вуул'ийл'тал'.

Никл'и манти ар хойны
Никл'и ат вантыйл'ти,
Нохл'и манти ар хойны
Нохл'и ат вантыйл'ти.

Там ар Казым хо Данилка Тарлин арийс.

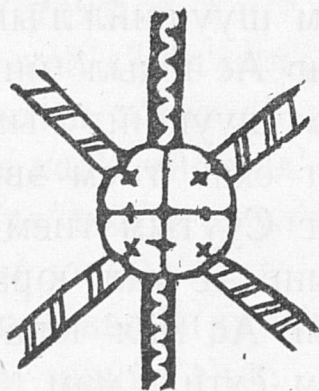
Пэл'нга ар

Зз зз зз зз!

Шангк охынг хув ям л'унг
Вэрыным пораны
Ханти хо похэв тайым
Соот хоорпи хоорынг пакыт
Вутпэнг куурт вутпэл' эвыл'т
Юв эвпи эвэнг куурта,
Юв похпи похынг куурта
Мунг воошыгийл'л'ув.
Овыс турпи турынг воот
Пол'ийл'ым пораны

Вутпэнг куурт вутпэва
Мунг ал'мийл'л'аюв.
Ханти хо ай похэв
Няр юхи вуун пуусынг
Л'ув ки ант понийл'тал',
Ий кал'и сэмиел'
Ил'и хуун павытл'эв.
Ханти хо ай похэв
Хуулэнг ёош патия
Куш муунгхл'ыл'э,
Сэм пэлык ий хоев
Вуушмал' антом.
Овыс турпи турынг воот
Тэвынл'ытал' пораны
Ханти хо похэв тайым
Соот хоорпи хоорынг сяхыр
Хоор оонгыт тийытны
Мунг ёовл'ысийл'л'ув.
Овыс турпи турынг воот
Л'ув ки ант пол'ийл'тал',
Ханти хо ай похэв
Ий кал'и сэмиел'
Ил'и хуун павытл'эв.

Там ар Казым хо Данилка Тарлин арийс.

Юр каншти хо

Тийынг ёхан тиёмны,
Тийынг Суутым тиёмны
Нярмие нангк оол'тым хоот,
Нярмие хуул' оол'тым хоот
Ма там оомсийл'лым.
Юр каншти хо номсэмны,
Сёом каншти хо номсэмны
Тийынг ёхан тиём эвыл'т,
Тийынг Суутым тиём эвыл'т
Симсяр нёл'пи кат соопэк
Ма там л'уумтийл'лым.
Л'антынг Ас юхыл' йингк

Ма там шуушийл'лым,
Хул'ынг Ас юхыл' йингк
Ма там шуушийл'лым.
Тийынг ёхан тиём эвыл'т,
Тийынг Суутым тиём эвыл'т
Л'антынг Ас мал' юра,
Хул'ынг Ас мал' юра
Ма там ёхтийл'мэм.
Юр каншти хо номсэмны,
Сёом каншти хо номсэмны
Овыс Ас тинынг йингк
Ма там вантийл'лым,
Нумиен Ас тинынг йингк
Ма там вантийл'лым.
Тахрынг мэвл'ып хуул'ым хо
Л'ив ант кал'л'ийл'лыт,
Тахрынг мэвл'ып нял' хо
Л'ив ант кал'л'ийл'лыт.
Юр каншти хо номсэмны,
Сёом каншти хо номсэмны
Овыс Ас тинынг йингк
Ма там вантийл'лым,
Нумиен Ас тинынг йингк
Ма там вантийл'лым.
Нумиен Ас йингк эвыл'т

Хуул'ым тохтып л'ант ай хооп
Тат там кал'л'ийл'мал',
Нял' тохтып л'ант ай хооп
Тат там кал'л'ийл'мал'.
Йингк хул' вэл'ти хуул'ым вууртл'ам
Л'ив там ювийл'л'ыт,
Вуунт воой вэл'ти хуул'ым вууртл'ам
Л'ив там ювийл'л'ыт.
„Муй айынг воой л'апыт ай
Нонг сар тайл'ыти,
Муй айынг воой хуут ай
Нонг сар тайл'ыти?
Йингк хул' вэл'ти хуул'ым вууртл'ам,
Вуунт воой вэл'ти хуул'ым вуурт-
л'ам,
Тив сар хооийл'атын!“
Йингк хул' вэл'ти хуул'ым вууртл'ам,
Вуунт воой вэл'ти хуул'ым вууртл'ам
Нёл'ынг хооп нёл'ыл'
Овыс Ас тинынг йингк
Тийны катлийл'л'ыт,
Овыс Ас елынг йингк
Тийны катл'ийл'л'ыт.
Суух вунгкрийым вунгкырны,
Вунш вунгкрийым вунгкырны

Ма там вунгкырмийл'сэм.
Юр каншти хо номсэмны,
Сёом каншти хо номсэмны
Сэвсынг хооп сэвсэл'
Ма куш вунгкырмийл'сэм,
Л'антынг Ас мал' юра
Сатнгэл' поохнийл'мэл,
Хул'ынг Ас мал' юра
Сатнгэл' поохнийл'мэл'.
Ин ситэмки ювпины
Соот вэс оомсым пуутынг л'ав
Ма там воохтийл'сым,
Ай кэв шамтьынг сий,
Ай кэв шуутынг сий
Ма там воохтийл'сым.
Суух вунгкрыйым вунгкырны,
Вунш вунгкрыйым вунгкырны
Си вунгкрыйсым, вунгкрыйсым,
Си лалийсым, лалийсым.
Соот вэс тайым вуун ас-ими
Вут там тал'л'ийл'сэм.
Симсяр нёл'пи кат соопэк
Ма там шуунгхийл'л'эм,
Симсяр нёл'пи кат соопэк
Ма там пуурынтыйл'л'эм.

„Йингк хул' вэл'ти хуул'ым вуурт-
л'ам

Ким сар оохтийл'ал'и,
Вуунт воой вэл'ти хуул'ым вуурт-
л'ам

Ким сар оохтийл'ал'и!
Йивыл' най тиньнг воой,
Асыл' най тиньнг воой,
Ант ки оохтийл'л'ыл'ан,
Хол'т-тоохти л'увэн тахти
Сив там сэнгкийл'л'эм,
Хол'т-тоохти нэхэн оол'ынг
Сив там сэнгкийл'л'эм!“

Соот вэс тайым вуун ас-ими
Сив оохтийс, оохтийс,
Сив лулхас, лулхас.

Йингк хул' вэл'ти хуул'ым вуурт
Ким там оохтийл'мал',
Вуунт воой вэл'ти хуул'ым вуурт
Ким там оохтийл'мал'.

Соот вэс тайым вуун ас-ими
Катна мэнмийл'сэм.

Ий пэлкыл' вууйыт вуунт
Эл'ти рэвийл'сэм,
Ий пэлкыл' Ас вуунт

Эл'ти ёовл'ийл'сэм.

„Акань вэншпи йисынг туурым,
Акань вэншпи нууптынг туурым

Тивти хув пораны

Тамысь уксым ант ат вуул',

Тамысь атым ант ат вуул'!“

Ин ситэмки ювпины

Тууп вуул'ти сиськэл' оол'ынг

Тууп вуул'л'ийл'л'ыт.

Айынг воой л'апыт ай

Ма там инсьысийл'л'ым,

Айынг воой хуут ай

Ма там инсьысийл'л'ым.

Йингк хул' вэл'ти хуул'ым вууртл'ам,

Вуунт воой вэл'ти хуул'ым вууртл'ам

Янг пэнгкпи пэнгкынг л'уул',

Хуус пэнгкпи пэнгкынг л'уул'

Л'ив там л'ууийл'л'ыт.

*Там ар Лохтоткуурт эвэл'т вуул'ти
Кирилл Л. Маремьянин арийс.*

Д. 1958 г.
Акт РК-3774/1

Иив. № 126

Там книга хоси анкета (инсбысти нэпэк) понман
вуул'. Ёхл'и яснгыт ханшати, анкета там адрес
поосны китал'ын:

К этой книге приложена анкета. Заполните ее и при-
шлите по адресу:

Ленинград, проспект 25 Октября, 28, Ленгослитиздат,
Национальный сектор.

Книга л'ипины муй вуул'

Оол'ынг ясынг	5
Шуукынг хо	7
Пэтусь	16
Вустинюшка Силипоновна	19
Л'ангкие	22
Вэтлов ар	25
Пэл'нга ар	31
Юр каншти хо	33

Ответственный редактор *В. И. Левин.*

Сдано в набор 7/V—1937 г.

Бум. 72×94¹/₁₆.

Ленгослитиздат № 1106.

Уч. авторских л. 3/4.

Леноблгортит № 3552.

Бум. л. 1¹/₄.

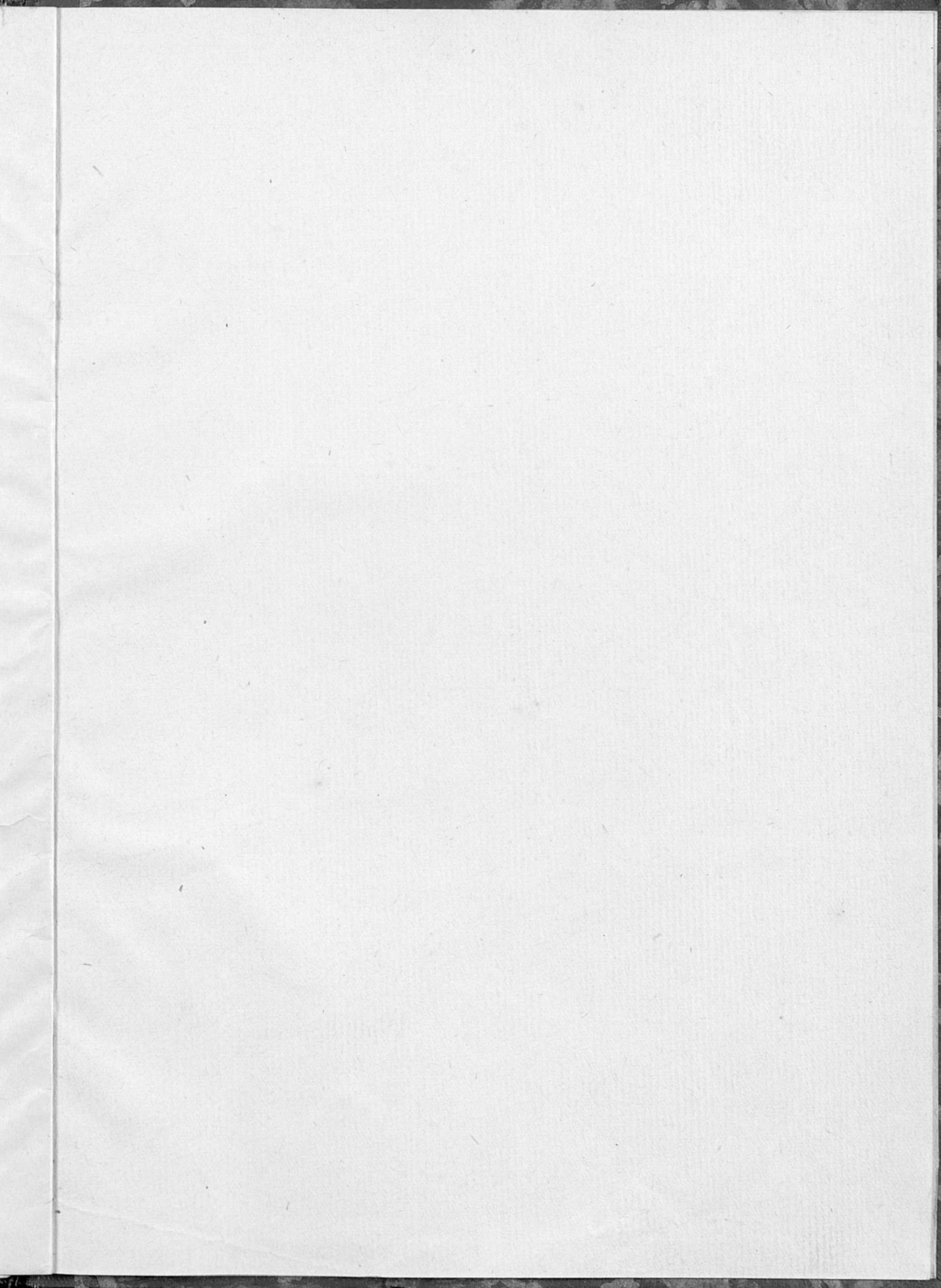
Технический редактор *Д. Лившиц.*

Подписано к печати 20/VII—1937 г.

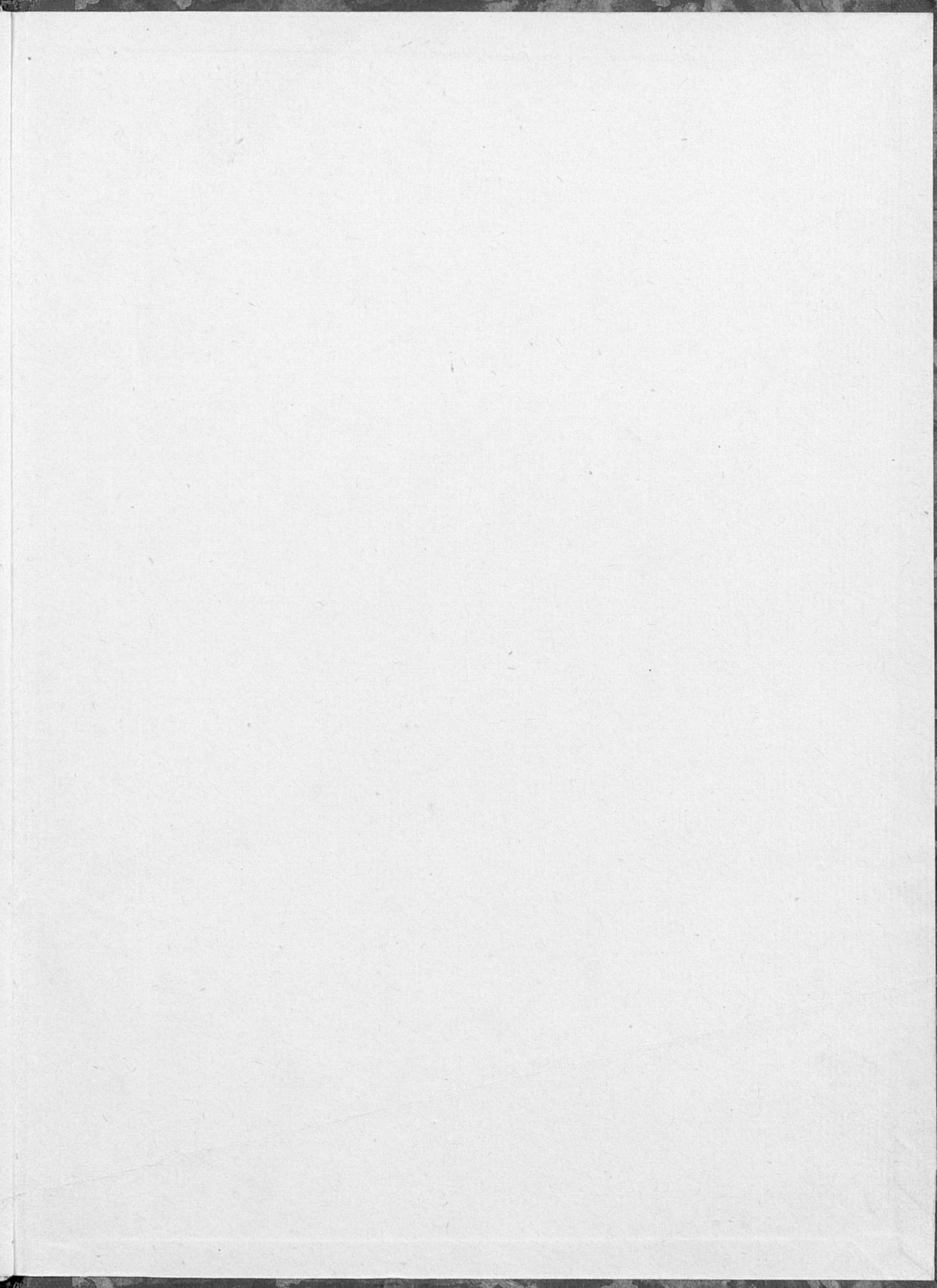
Тип. зн. в 1 б. л. 35200.

Заказ № 1117. Тираж 1300 экз. Цена 25 к.

Типография „Коминтерн“. Ленинград, Красная, 1.

31

ХАНТ.
13-55